

HALLÅ DÄR

JOHANNA LARSSON,
 enhetschef Barn och
 ungdom, Borås Stads-
 bibliotek.

**"Det är en
 stor sam-
 hällsfråga"**

Höstens tema på Kultur-
 huset är barn på flykt.
 Imorgon inleds det med
 ett författarsamtal om
 barnböcker som skild-
 rar ämnet.

**1 Du är spindeln i
 nätet för temat. Varför
 är det viktigt med litte-
 ratur om barn på flykt?**

– Det är en stor och
 högaktuell samhälls-
 fråga och angräps både
 genom medial debatt
 och människors egna
 erfarenheter. Skönlitte-
 raturen är en viktig
 pusselbit i det samta-
 let. Dessutom kan
 barnboks läsning vara
 ett sätt att bekanta sig
 med ett nytt land.

**2 Vad hoppas du sam-
 talet ska leda till?**

– Att det blir ett tillfälle
 där människor får lov
 att mötas och vi når
 nya målgrupper. Det är
 inte så ofta vi har chan-
 sen att lyfta fram för-
 fattare från andra delar
 av världen.

**3 Ja, barnboksförfat-
 tarna Zainab Dahir och
 Nadine Kaadan kom-
 mer och pratar. Vad bju-
 der resten av höstens
 program på?**

– En konstutställning
 av Ulla Zimmerman,
 som jobbat med en-
 samkommande flyk-
 tingsbarn, och en före-
 dragsserie av Rädda
 barnen.

NOA SÖDERBERG

**Italiensk
 körmusik
 i Carolikyrkan**

MUSIK. Imorgon kom-
 mer Svenska Kammar-
 kören till Carolikyrkan.
 Konserten "La dolce
 vita" inspireras av Ita-
 liens "känsla för skön-
 het, kärlek och livsgläd-
 je" enligt arrangören.
 Konserten innehåller
 verk av italienska kom-
 positörer som Claudio
 Monteverdi och Gioac-
 chino Rossini, men
 även andra som inspi-
 rerats av Italien, bland
 annat Eric Whitacre.
 Svenska Kammarkören
 leds av dirigenten Si-
 mon Phipps.

Kultur & Nöje

BOKMÄSSAN

Negra Efendić har blivit hyllad för debutboken "Jag var precis som du". Under Bokmässan berättade hon för BT om livet efter boken och hur Boråsjournalister lärde henne skriva.

Negra Efendic: "Det är

När Negra Efendić var 11 år gammal utbröt Bosnien-kriget. Trots att konflikten kröp närmre varje dag tvekade hennes familj inför att fly sin lilla by på den bosniska landsbygden. Istället skickades Negra iväg, ensam, till det intilliggande Kroatien. På fickan hade hon 50 tyska mark.

– Tanken var att jag skulle återvända några veckor senare, när det lugnat sig. De vuxna ville inte förstå vad som höll på att hända, säger Negra Efendić i en seminariesoffa under Bokmässans andra dag.

24 år efter flykten, som senare också kom att innefatta familjen, sitter hon på Litteraturveriges kändistätaste tillställning och pratar om "Jag var precis som du". Boken berättar historien om deras resa till ett Sverige där vissa inte ville veta av dem.

– När jag kom tillbaka till mitt skåp efter första skoldagen i Huskvarna var det nedklottrat med klistermärken från Bevara Sverige Svenskt. På kvällen knackade skolkuratorn på hemma och ville prata med mina föräldrar om händelsen. Jag skulle vara tolk.

Negra Efendić bestämde sig: hon skulle lära sig svenska för att kunna argumentera emot. Efter skolåren blev hon journalist med fokus på just invandring och flyktingars situation. Ett av hennes första jobb var som reporter på Borås Tidning.

– Jag älskade Borås och att jobba med lokaljournalistik. Men jag var jättedålig på att skriva. Jag är otroligt tacksam för mina kollegor som hjälpte mig.

Några år senare ringde Svenska Dagbladet. Under ett besök på en flyktingförläggning, för tidningens räkning, föddes titeln till boken om hennes resa.

– Jag träffade en kille som berättade att han bara ville vara som alla andra. Ha en familj och ett normalt liv. Jag tog hans hand och sa "jag var precis som du".

Boken har blivit brett uppmärksam och hyllad. Bland annat skrev Svenska Dagbladets David Qviström: "Helheten blir en fin och läsvärd bok där Efendić på ett personligt och förtjänstfullt vis lånar ut flyktingbarnets ögon till läsaren."

– Det är överväldigande. Jag tog många risker med bokens form och var osäker på hur det skulle gå. Uppmärksamheten är ju ett kvitto på att man gjort något rätt, säger Negra Efendić.

Nu hoppas hon att bokens spridning ska leda till en bredare förståelse för flyktingars livssituation.

– När jag fick erbjudandet om att skriva boken hade jag inga ursäkter. Det här är berättelser som behövs. Alla människor har en egen historia, men det finns mer som förenar oss än skiljer oss åt.

Hon ser en parallell mellan sin egen historia och de syriska och afghanska flyktingar som kommit till Sverige de senaste åren.

– Om 20 år kommer vi att läsa berättelserna från de som kommer nu. Det är nu vi kan styra hur de blir.

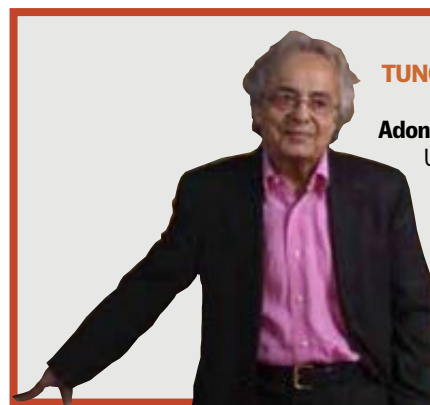

TEXT OCH FOTO
NOA SÖDERBERG
 noa.soderberg@bt.se

Efter många år i Sverige åkte Negra Efendić tillbaka till Bosnien för att

● Bokmässan lördag – Lena Kvists tips

TUNGVIKTAREN

Adonis

Uppmanar islam till våld? Den ständigt Nobelpris-tippade syriske poeten Adonis är ett av affischnamnen på årets bokmessa. I sin nya bok "Våld och islam" diskuterar han radikaliserings, våld och den arabiske kulturens historiska djup.
 Lördag kl 12.30

STJÄRNAN

Herta Müller

Ingen bokmessa utan minst en livslevande Nobelpristagare. Herta Müllers senaste bok heter "Mitt fosterland" och är en samtalsbok med den österriska redaktören Angelika Klammer som motpart.
 Lördag kl 10.00

överväldigande"

Poeten Adonis avfärdar den svenska kritiken

Poesin är den högsta formen av mänskligt skapande enligt den syriske poeten Adonis. Men hans senaste bok är ingen diktsamling utan en debatterande samtalsbok där den sekulära poeten gör uppror mot det politiska islam.

LITTERATUR. "Syriens dagar är öar av blod" lyder en strof i del två av Adonis stora livsverk, "Al-Kitab", eller "Boken. Platsens gårdag nu".

"Boken", i själva verket tre telefonkatalogtjocka diktsamlingar, är den kanske tyngsta anledningen till att Adonis återkommer i Nobelprisspekulationerna. Den publicerades på arabiska mellan 1995 och 1999 och bara de två första volymerna finns än så länge översatta till svenska.

Till Bokmässan i Göteborg har han kommit med anledning av sin senaste bok, "Våld och islam". Han har fått de kritiska svenska recensionerna översatta och tycker sig ha blivit djupt missförstådd.

– När man pratar om islam måste man vara uppmärksam på vilket islam man avser. Om jag kritiserar islam är det politikernas islam, regimernas islam, inte individernas islam, det måste man skilja på.

Det islam som IS och den saudiska regimen åberopar alltså, de bokstavstrognas religion. För kritiserar gör han verkligen och utan rädsla vare sig för fatwor eller för att spä på den franska eller svenska islamofobin. Inför frågan blir han nästan arg. Bara sanningen kan motverka hatet mot muslimerna, enligt Adonis. (TT)

Britt-Marie Christoffersson visar upp ett av sina plagg.

FOTO: NOA SÖDERBERG

Japanska tecken och klotter ska utveckla stickningen

Britt-Marie Christoffersson har jobbat med stickning sen 1986. Med sin nya utställning på Textilmuseet vill hon inspirera till utveckling av hantverket.

TEXTILKONST. I dag öppnar Textilmuseets utställning "Brodera på stickat". Textilkonstnären Britt-Marie Christoffersson, uppvuxen i Borås, har samlat omkring 500 prover med olika mönster. Därtill ett antal slipovers och andra tröjor.

Som titeln antyder rör det sig om stickade ytor med broderier ovanpå. En teknik som inte är särskilt vanlig i Sverige.

– Vi har ju Lovikkavanten, men i övrigt är den kombination ingen stor

tradition här, säger Britt-Marie Christoffersson.

Poängen med blandtekniken är att hjälpa stickhantverket att utvecklas. Avbildningar av små japanska tecken trängs med färggranna tröjor och virrvarr hon kallar "klotter".

– Jag vill vrida och vända på allt. En idé föder en annan.

Museiintendent Malena Karlsson tror att nästa generations stickhantverkare kommer inspireras och fortsätta utvecklingen.

– Stickning har blivit en jättetrend bland unga. Man vill ta tillbaka makten över det handgjorda, säger hon.

Utställningen pågår till 15 januari 2017.

NOA SÖDERBERG

Ted Gärdestad hyllas på Bäckäng

MUSIK. Den 18 februari i år skulle Ted Gärdestad ha fyllt 60 år. För att fira det gör hans komband mellan 1991 och 1996, Rock 'n' Roll Machine, en hyllning till den döde artisten. Konserten hålls i Bäckängs aula i dag. Därefter åker turnén vidare till bland annat Linköping, Kalmar och Bollnäs.

Artisten Ted Gärdestad dog år 1997, 41 år gammal, efter att ha lidit av bland annat schizofreni.

Nu går Graveyard i graven

MUSIK. Göteborgsbandet Graveyard lägger ned, meddelar de på Facebook. "Mörka moln över kyrkogården i dag", skriver bandet i ett inlägg på förmiddagen.

Bandet beklagar också att planerade turnéer är ställs in som en följd av beslutet. Graveyard släppte sitt självbetitlade debutalbum 2007. (TT)

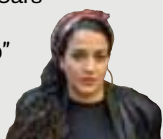
Dubbel konstmusik kring Caroli

MUSIK. Idag arrangerar föreningen Ny musik två konstmusikkonserter: en i Carolikyrkan och en i intilliggande församlingshem. Konserterna heter "dagarna flyr sin kos" och "kolibrisånger" och är båda komponerade av amerikanen Peter Garland, utbildad vid det experimentella lärosätet California Institute of the Arts. Bland musikerna finns pianisten Björn Nilsson och slagverkaren Johan Beike.

POETEN

Athena Farrokhzad

Athena Farrokhzads debutdiktsamling "Vitsvit" fick stor uppmärksamhet härom året. Nu är hon på mässan tillsammans med den rumänska poeten Svetlana Cârstean, som hon skrivit diktsamlingen "Trado" tillsammans med.
Lördag kl 12.00

OUTSIDERN

Kari Rosvall

Kari Rosvalls självbiografiska bok "Barnet från ingenstans" handlar om hur hon som 64-åring fick reda på att hon avlats fram som ett som ett led i nazisternas försök att skapa en renrasig människa.
kl 12.00, 14.00 och 16.00

KÄNDISEN

Plura Jonsson

Eldkvvarnmusikern är numera matmästare och är aktuell med kokboken "Pluras bästa" på mässan. Pluras målningar finns också med i boken. Det närmsta rock'n'roll mässbesökarna kommer under lördagen eftersom Patti Smith redan har lämnat Göteborg för Stockholm.
kl 12.30, 13.50 samt 14.30

skriva en bok om kriget och sin flykt därifrån.